

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 410/2024
05.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Јасминке Обућине, чланова већа, у парници тужиоца „ВЕЛЕФАРМ ВФБ“ ДОО у стечају Београд, чији је пуномоћник Миломир Бошковић, адвокат у ..., против тужене РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ - Министарство здравља Београд, кога заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, ради дуга, вредност предмета спора 14.202.466,71 динара, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6368/23 од 18.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 05.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6368/23 од 18.01.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 9 П 876/2023 од 18.10.2023. године, у ставу I изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да као солидарни дужник са ЗЦ Врање, тужиоцу исплати потраживање које тужилац има према ЗЦ „Врање“ по правноснажној и извршној пресуди Привредног суда у Београду П. 3133/15 од 29.03.2017. године, решења о извршењу Привредног суда у Лесковцу СЈ Врање бр. И. 123/19 од 11.07.2019. године и Закључка о спровођењу извршења јавног извршитеља Наташе Михајловић из ... бр. Ии. 245/19 од 24.10.2019. године, у износу од 14.202.466,71 динара, са законском затезном каматом од датума на појединачне износе ближе наведене овим ставом изреке пресуде, износ од 1.268.105,00 динара на име трошкова парничног поступка и трошкова извршног поступка по решењу Привредног суда у Лесковцу Ии 123/19 у износу од 144.371,00 динара као и на име трошкова предујма јавном извршитељу 73.227,55 динара. У ставу изреке под два обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 875.224,00 динара.

-2-

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 6368/23 од 18.01.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Тужилац је поднео одговор на ревизију. Накнаду трошкова је опредељено тражио.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у облигационом односу са Здравственим центром „Врање“, коме је испоручио робу у укупној вредности од 14.202.466,71 динара. Како Здравствени центар „Врање“ није измирио обавезу плаћања цене испоручене робе, тужилац је против тог правног лица покренуо парнични поступак, у коме је Привредни суд у Београду пресудом П 3133/15 од 29.03.2017. године усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 14.202.466,71 динара са законском затезном каматом, као и трошкове поступка у износу од 1.268.105,00 динара. Наведена пресуда потврђена је пресудом Привредног апелационог суда Пж 4773/17 од 16.01.2019. године, док је ревизија одбијена пресудом Врховног касационог суда Прев 347/19 од 04.06.2020. године. Ради наплате правноснажног и извршног потраживања, тужилац је покренуо извршни поступак, у коме је Привредни суд у Лесковцу донео решење о извршењу Ив 123/19 од 11.07.2019. године. У поступку извршења потраживање тужиоца није намирено, а утврђено је да се извршни дужник налази у непрекидној блокади рачуна од 10.02.2018. године. Међу странкама није било спорно да тужилац има правноснажно утврђено и ненамирено потраживање према Здравственом центру „Врање“, да извршење није могло бити спроведено на његовој имовини и средствима на рачуну, као и да је оснивач те здравствене установе Република Србија, те да се установа претежно финансирала средствима из буџета, односно средствима Републичког фонда за здравствено осигурање.

Нижестепени судови су закључили да је тужена, као оснивач Здравственог центра Врање, солидарно одговорна за неизмирене обавезе тог дужника, с обзиром на то да се наведена установа претежно финансира из буџетских средстава и да се над тим лицем не спроводи стечајни поступак у смислу члана 14. Закона о стечају. Како је утврђено да главни дужник није измирио своја дуговања према тужиоцу по извршној исправи у износу од 14.202.466,71 динара, са припадајућом каматом и трошковима парничног и извршног поступка, нижестепени судови су закључили да је тужена у обавези да тужиоцу испуни потраживање утврђено тим одлукама.

-3-

Ревизија тужене није основана.

Правилно су нижестепени судови на утврђено чињенично стање применили материјално право када су обавезали тужену Републику Србију да солидарно са Здравственим центром „Врање“ испуни тужиочево потраживање.

Неосновани су ревизијски наводи да је погрешан закључак нижестепених судово о пасивној легитимацији тужене Републике Србије у овој правној ствари. С тим у вези, без утицаја су и наводи ревизије који се односе на могућност наплате потраживања тужиоца од главног дужника – Здравственог центра „Врање“.

Наиме, Здравствени центар „Врање“ основан је и обавља делатност у оквиру Плана мреже здравствених установа, а утврђено је да се та установа претежно финансира средствима из буџета, односно средствима Републичког фонда за здравствено осигурање. Имајући у виду да тужилац има извршну исправу којом је наведена здравствена установа обавезана да тужиоцу исплати новчано потраживање, а које није могло бити намирено ни у поступку принудног извршења, правилно су нижестепени судови применили одредбу члана 14. став 1. Закона о стечају, која је од значаја за постојање пасивне легитимације тужене.

Ревизијски наводи да се потраживање тужиоца, макар теоријски, може намирити од главног дужника путем принудног извршења, не искључују примену одредбе члана 14. Закона о стечају. Ово стога што је тужилац покренуо извршни поступак ради наплате потраживања из извршне исправе, али у томе није успео ни након више година како то произлази из списка предмета, јер извршни дужник нема имовину из које би потраживање могло бити наплаћено. Чињеница да Здравствени центар „Врање“ има текући рачун над којима је могуће спровести извршење принудном наплатом новчаних средстава, није довољан разлог за искључење солидарне одговорности тужене, из разлога што је утврђено, а и сам ревидент наводи, да је текући рачун ЗЦ „Врање“ у непрекидној блокади, чиме је фактички испуњен стечајни разлог трајније неспособности плаћања. То управо потврђује правилност материјалноправног закључка нижестепених судово да се због одредбе члана 14. став 1. Закона о стечају и немогућности спровођења стечајног поступка над ЗЦ „Врање“, активира солидарна одговорност Републике Србије у смислу одредбе става 3. наведеног члана.

Неосновани су и ревизијски наводи да обавезе које су предмет овог спора не представљају обавезе које Република Србија обезбеђује у оквиру вршења оснивачких права, већ да се финансирају средствима Републичког фонда за здравствено осигурање. Ово из разлога што је одговорност Републике Србије у конкретном случају заснована на посебном пропису којим је уређен стечајни поступак, па се та одговорност не може искључити применом одредаба Закона о здравственој заштити на које се ревидент позива.

Утврђено чињенично стање о постојању ненамиреног потраживања не може се побијати ревизијом, по одредби члана 407. став 2. ЗПП.

-4-

Врховни суд није посебно ценио ревизијске наводе којима се указује да је утужено потраживање застарело, имајући у виду да се ради о материјалноправном приговору који тужена није истакла до закључења главне расправе у смислу одредбе члана 372. став 2. Закона о парничном поступку.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, имајући у виду да трошкови настали поводом одговора на ревизију не представљају нужне трошкове у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић